sûretiyle harflerin telâffuz bakımından sâhip oldukları tüm özellikler bir araya getirilmiş oldu.

Hurûf-ı mukattaa ile başlayan sûreleri bir gözden geçir! Sûrenin o harften oluşan kelimeler üzerine kurulu olduğunu göreceksin! ق Kaaf sûresi de bunlardan biridir. Sûre, ق kaf harfinin bulunduğu kelimeler üzerine kurulmuştur. Bu kelimeler içerisinde şunları sayabiliriz: *"Şanlı şerefli Kur'an hakkı için"*[456] âyetindeki القرآن "Kur'an" kelimesi; *"Biz ilkin yoktan yaratmadan bir âcizlik mi gösterdik ki bu yaratmayı tekrâr etmede acze düşelim?"*[457] âyetinde "yaratma" mânâsına gelen الخلق kelimesi, sûrenin bir çok âyetinde geçen "söylemek, demek" anlamındaki قال kelimesi[458], *"Biz ona (insana) şahdamarından daha yakınız"*[459] âyetinde geçen "en yakın" anlamındaki أقرب kelimesi, *"Onun (insanın) sağında ve solunda yerleşmiş iki kayıtçı vardır"*[460] âyetinde geçen "kaydeder" anlamındaki يتلقى kelimesi, *"(İnsanın) ağzından çıkan bir tek söz olmaz ki yanında, bu iş için hazırlanmış gözcü olmasın"*[461] âyetinde "gözcü" anlamında kullanılan رقيب kelimesi, *"O gün herkes berâberinde bir muhâfız, bir de şâhit olarak Yüce Divân'a gelir"*[462] âyetinde geçen "muhâfız" anlamındaki سائق kelimesi, iki defâ geçen[463] ve "arkadaş" anlamına gelen قرين kelimesi, *"Allah muhâfızla şâhide 'Atın Cehennem'e buyuracak"*[464] âyetinde geçen "atın" anlamındaki ألقيا kelimesi, *"Çekişmeyin huzûrumda! Buyurur Allah. Çünkü Ben daha önce gelecek tehlikeyi size bildirmiştim"*[465] âyetinde "daha önce bildirdim" anlamına gelen قدّمتُ kelimesi, "Allâh'ın azâbından sakınanlar" anlamındaki المتقين kelimesi[466] *"Kendilerinden önce biz öyle nesiller helâk ettik ki onlar, bunlardan daha güçlü kuvvetli idiler. Hâkimiyetlerini yaymış, şehir şehir dolaşmışlardı."*[467] âyetinde geçen "nesil" anlamındaki قرن ve "dolaşmak" anlamındaki نقبوا kelimeleri, *"Elbette bunda, içinde bir kalp taşıyan kimseler için alacak bir ders vardır"*[468] âyetinde geçen قلب kalp kelimesi, *"Yerin yarılıp kendilerinin büyük bir hızla mahşer meydanına koşacakları gün mutlakâ gelecektir."*[469] âyetinde yer alan "yarılmak" anlamındaki تشقق

456 Kâf 50/1
457 Kâf 50/15
458 Meselâ bk. Kâf 50/23, 27-28
459 Kâf 50/16
460 Kâf 50/17
461 Kâf 50/18
462 Kâf 50/21
463 Kâf 50/23, 27
464 Kâf 50/24
465 Kâf 50/28
466 Kâf 50/31
467 Kâf 50/36
468 Kâf 50/37
469 Kâf 50/44

kelimesi. *"Yeri de döşedik, oraya dengeyi sağlayacak ağır baskılar, sâbit ulu dağlar yerleştirdik"*[470] âyetinde geçen "yerleştirdik" anlamını verdiğimiz ألقينا kelimesi. Yine daha sonraki âyetlerde zikredilen rızk رزق ve topluluk anlamındaki قوم kelimeleri[471]. *"Evet onların hepsi peygamberlerini yalancı saydılar da tehdidime müstahak oldular"*[472] âyetinde "müstahak oldu" anlamındaki حق kelimesi. Bunların hiçbiri olmasaydı bile kaf harfini içeren "demek, söylemek" anlamındaki قال kelimesinin tekrarlanması yeterliydi. [473]

Bu hususta başka bir incelik daha dikkati çekmektedir. Meselâ Kaf sûresinde ele alınan konular kaf harfinin şiddetli olmak, cehri olmak, yücelik ve açıklık gibi telâffuz özellikleriyle[474] uyumludur.

Konuyla ilgili daha geniş bir açıklama için Sâd sûresi ve onun kapsadığı konuları göz önüne getir! Sâd sûresi, hurûf-ı mukatta içerisinde yer alan ص harfiyle başlamaktadır. Ve içinde ص harfi bulunan خصومة , yâni "tartışma" onda çok sık dile getirilmiştir. Öncelikle *"Bunca ilâhı bir tek ilâh yapmış"*[475] âyetiyle başlayıp daha sonraki âyetlerde işâret edilen kâfirlerin Hz. Peygamber -sallallâhu aleyhi vesellem- ile yaptıkları tartışma. Daha sonra Hz. Dâvûd'un yanında tartışan iki kişinin kıssası[476], Cehennem ehlinin birbirleriyle tartışmaları[477], Yüce Topluluk'un (Mele-i A'lâ) kefâretler ve dereceler konusundaki tartışmaları[478], İblis'in Hz. Âdem'e secde etmemek için Allah'la tartışması ve onun bu konudaki emrine itirâz etmesi[479], yine İblis'in nesli hakkında tartışması ve ihlâslı olanlar hâricinde herkesi azdıracağına dâir yemin etmesi.[480] Bu durumda bu sûreye ص dan, Kâf sûresine de ق tan daha uygun bir harfle başlanabilir miydi? Bu zikrettiklerimiz, bu harflerin sâhip olduğu sırlar deryâsından sâdece bir katredir. Allâh daha iyisini bilir![481]

الٓمٓ ﴿١﴾ ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾

"Elif, lâm, mim! İşte Kitab! Şüphe yoktur onda. Rehberdir müttakilere"[482]

---

470 Kâf 50/7
471 Kâf 50/11-12
472 Kâf 50/14
473 Meselâ bk. Kâf 50/23, 27-28
474 Bu özelliklerle ilgili terimler Hurûf-i Mukatta konusuna girişte zikredilmişti. Açıklama için orada verdiğimiz dipnotlara bk. (Mütercimin notu)
475 Sâd 38/5.
476 Sâd 38/21 vd.
477 Sâd 38/59-64
478 Sâd 38/69
479 Sâd 38/71 vd.
480 Sâd 38/79 vd.
481 Bedâiu'l-Fevâid, III, 174.
482 Bakara 2/1-2